

PROTOKOLL

UNGDOMSTINGET

2016

Borg bispedømme

Fossheim leirsted,
Løken i Høland
22.-24. april 2016

INNLEDNING

Ungdomstinget 2016 ble arrangert på Fossheim leirsted, Løken i Høland 22.-24. april. Deltakerne på Ungdomstinget var sammen med deltakerne på fagdag fredag fra kl. 10.00 til kl. 16.00 med tema «Hva kjennetegner en god konfirmasjonstid?» v/Morten Holmqvist. Det var 17 ungdommer på Ungdomstinget, hvorav 12 hadde stemmerett. Biskop Atle Sommerfeldt hadde bibeltime på lørdag med tema «Mennesket ikke til salgs».

UT 01/15 KONSTITUERING OG FORRETNINGSORDEN

VEDTAK

Ungdomstinget 2016 valgte Espen Robsahm Kjørven og Elise Sundby Brun til ordstyrere. Åslaug Sødal Gabestad ble valgt til referent. Frida Sofie Øyen og Rosemarie Rustad Stakson ble valgt til tellekorps.

UT 02/15 ORIENTERINGER

2.1 ORIENTERINGER OM STRUKTUREN I DEN NORSKE KIRKE

Ungdomsrådets leder Espen Robsahm Kjørven orienterte muntlig om strukturen i Den norske kirke.

2.2 ÅRSMELDING FOR UNGDOMSRÅDET I BORG 2015-2016

Ungdomstinget i 2015 ble arrangert på Sauevika leirsted på Hvaler 20.-22. mars med 32 ungdommer. Starten på tinget ble lagt til fagdag for menighetspedagoger, kateketer, ungdomsdiakoner og andre som jobber med trosopplæring. Temaet for fagdagen var «Beskytt øyeblikket mitt» med Tormod Kleiven.

Sakene som ble tatt opp på Ungdomstinget 2015 var:

- Et verdig liv
- Misjon i trosopplæringen
- Ungdomsledere i møte med vanskelige situasjoner

Ungdomsrådet 2015-2016

Leder: Espen Robsahm Kjørven (Fjellhamar)

Nestleder: Telise Gudevold Heksem (Domkirken)

Sosialt ansvarlig: Maren Johanne Mood (Rælingen)

Pr/teknisk ansvarlig: Susanne Fernløf Arntzen (Kråkerøy)

Elise Sundby Brun (Glemmen)

Aleksander Abelsen (Glemmen)

Varamedlem: Sebastian Aas Isaksen (Glemmen)

Varamedlem: Elisabeth Louise Mosserud Sæther (Lillestrøm)

Frøydis Ingjerdengen, representant fra Borg bispedømmeråd (til januar 2016)

Marianne Skadal, representant for Borg bispedømmeråd (fra januar 2016)

Åslaug Sødal Gabestad, rådgiver Borg bispedømmeråd

Ungdomsrådet har hatt 7 møter i perioden 2015-2016 og behandlet 69 saker. I tillegg til ordinær møtevirksomhet har Ungdomsrådet vært med på:

- **Trosopplæringskonferansen.**
Espen Robsahm Kjørven, Sebastian Aas Isaksen, Susanne Fernløf Arntzen og Elisabeth Louise Mosserud Sæther deltok på Trosopplæringskonferansen i Lillestrøm i november.
- **Ungdommens kirkemøte 2015**
Borg bispedømme var representert med 2 delegater på Ungdommens Kirkemøte 2015 i Bodø. Aleksander Abelsen og Elisabeth Louise Mosserud Sæther var delegater fra Borg. I forkant av Ungdommens Kirkemøte var det et formøte på Peppes for forberedelse og gjennomgang av sakene.
- **Møte med bispedømmerådet**
Ungdomsrådet deltok på bispedømmerådets møte i bispegården i Fredrikstad 7. september med en orientering og samtale om saker ungdomsrådet er opptatt av.
- **UR på tur:** Ungdomsrådet har vært på 2 turer i denne perioden. 6.-8. november var Ungdomsrådet i menighetssalen i Glemmen kirke i Fredrikstad, og 15.-17. april var rådet samlet på Østmarkskapellet. Begge helgene ble brukt til å forberede Ungdomsting.

2.3 ORIENTERINGER FRA UNGDOMMENS KIRKEMØTE

Aleksander Abelsen og Elisabeth L. M. Sæther orienterte muntlig fra Ungdommens Kirkemøte 2015.

VEDTAK

Orienteringssakene ble tatt til orientering.

UT 03/16 HVA KJENNETEGNER EN GOD KONFIRMASJONSTID?

I Norge velger de fleste ungdommer kirkelig konfirmasjon. I 2015 valgte, ifølge Statistisk sentralbyrå, 63% av norsk ungdom å konfirmeres i Den norske kirke. Konfirmasjonstiden er altså en tid der mange ungdommer kommer til kirken for å delta i møter, aktiviteter og undervisning, kanskje for første gang. Konfirmasjonstiden gir gode muligheter for å bygge fellesskap og ha det gøy sammen, men det er også et sted der det skal reflekteres rundt hva kristen tro er og hva det kan bety i våre liv. Ungdomstinget 2016 mener at alle skal oppleve konfirmasjonstiden som god og givende, og har derfor har valgt å ta opp saken ”Hva kjennetegner en god konfirmasjonstid?”.

UT2016 mener at noe av det viktigste med konfirmasjonstiden er at konfirmantene skal få et åndelig utbytte, og at de skal få en dypere forståelse av hva det vil si å være kristen og å være en del av kirken. UT2016 vil at konfirmantene skal erfare det kristne fellesskap og lære om den kristne tro. Hvordan kan kirken legge til rette for dette?

Inkludering og tilhørighet

Kirken kan være et nytt og omfattende miljø for noen ungdommer. Disse kan oppleve å ikke passe inn, eller føle at de faller utenfor fellesskapet som oppstår i gruppen. Dette kan komme fra underliggende årsaker som man ikke er klar over, da disse ofte har sin bakgrunn i skolehverdagen. I slike tilfeller må det settes i gang tiltak som sørger for at den enkelte blir sett og inkludert. Samarbeid og en god kommunikasjon mellom konfirmanter, prester, kateketer og andre ledere bør bidra til en god og effektiv undervisning og kan på den måten skape en god formidling av det konfirmasjonstiden handler om. Det er viktig at konfirmanttiltak sentrerer rundt deltakelse, fellesskapsbyggende aktiviteter og inkludering, og UT 2016 mener at fokus på disse områdene er nøkkelen til en god konfirmasjonstid.

Undervisning og læring

Konfirmasjonsundervisning foregår på en rekke ulike måter der for eksempel gruppearbeid, klasseromsundervisning og diakonal praksis er blant de mest brukte. Mange menigheter har gode opplegg der konfirmantene lærer mye, både gjennom kunnskapsdeling og praksis, men UT2016 ser også at ikke alle lykkes. Undervisningen kan oppleves som en uengasjerende monolog som konfirmantene får lite ut av. Derfor vil UT2016 oppfordre til en undervisningsform basert på et mer praktisk opplegg, og læringsmetoder som baserer seg på en god dialog mellom underviser og konfirmant. Mange ungdommer lærer bedre av noe de kan samhandle med. I stedet for en muntlig innføring i et tema, er det ofte mer lærerikt å utføre det i praksis. For eksempel trenger ikke alle ungdommer å forstå liturgiske ledd i gudstjenesten for å kunne ta del i den, eller sette pris på den. Selv om en ikke er 100% sikker på hva det innebærer å tenne lys, kan mange oppleve det som godt, meningsfylt og åndelig berikende. Det ønskes også at undervisningen skal være relevant i forhold til dagsaktuelle og livsnære temaer som for eksempel flyktningkrisen og menneskeverd. Saker som særlig angår ungdom gir undervisningen en aktualitet for konfirmantene, som igjen kan være med på å skape engasjement, deltagelse og muligheten for å ytre egen mening. Dette kan være saker som omhandler for eksempel alkohol, kroppspress og prestasjonskrav.

Konklusjon

Konfirmasjon er for mange utgangspunktet for å bli kjent med kirken og det som skjer i den. Dette er viktig for å skape en eventuell videre deltakelse, og valget om å ta utdanning til kirkelige stillinger. UT2016 ser derfor viktigheten av at alle skal ha en god konfirmasjonstid som er lærerik, engasjerende og minneverdig. Både for den enkelt konfirmant, men også for de som står konfirmanten nær. Det er ønskelig at konfirmasjon skal legge til rette for en levende tro med en naturlig plass i det lokale og verdensvide fellesskapet.

Oppfordringspunkter

UT2016 oppfordrer

- Menighetene i Borg bispedømme til å holde større fokus på inkludering og samhandling blant de ansatte, medlemmene, konfirmantene og deres foreldre.
- Menigheter i Borg bispedømme til å bryte ned skolens sosiale hierarki og sørge for at alle møter hverandre som likeverdige i kirken.
- kirkens ledere til å gjøre undervisningen mer aktuell for ungdommen.

- undervisningsansvarlige til å skape mer dialog mellom underviser og konfirmant.
- kirkelige ansatte og frivillige til å inkludere konfirmanter i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av konfirmasjonstiden.

ENSTEMMIG VEDTATT

UT 04/16 FORBRUK OG RETTFERD

I 2012 behandlet ungdomstinget saken "Skaperverk og bærekraft" (UT 05/12) og uttalte da at "hvis alle bidrar, kan vi sammen forandre verden". Ungdomstinget 2016 mener at spørsmålene rundt klima og hvordan jordas ressurser kan komme alle mennesker til gode fortsatt er en ekstremt viktig utfordring i kirken, og i samfunnet for øvrig. Vi mener det er viktig som kirke å ta på alvor at mennesket har et ansvar for jorda vi lever på. Når konsekvensene av vår levemåte og vårt overforbruk rammer skaperverket, rammer det til syvende og sist oss selv. Dessverre er det ofte utsatte befolkningsgrupper og dyrearter som vil kjenne konsekvensene av vårt overforbruk. Bibelen snakker om mennesket som Guds skapning på jorda, og at mennesket har fått i oppgave å ta vare på jorda vi alle lever på. *"Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg."* (Matt, 25, 40b). Denne bibelteksten handler om at vi som lever her på jorda skal ta vare på hverandre, og at dette gjelder spesielt de som har mye og som kan gi til de som ikke har nok. I 1. Mosebok 1,28 står det: *Gud velsignet dem og sa til dem: "Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere!"*. Mennesket har fått et forvalteransvar; vi står ikke bare ansvarlige for oss selv, men også for alle jordens skapninger og de kommende generasjoner.

En ny miljødugnad

Flere menigheter har de siste årene engasjert seg rundt klimaspørsmålet. Dette har resultert i at Borg bispedømme har flest grønne menigheter i Norge. Ungdomstinget 2016 ønsker ikke bare å oppfordre til at flere menigheter tar del i den grønne bevegelsen, men også at engasjementet for klimaet på jorda vår holdes høyt i menighetene. Det er viktig at man ikke bare er Grønn menighet på "papiret", men at hele menigheten engasjeres i den grønne dugnaden. Dette bør være lett synlig i menighetens arbeid. Gudstjenester bør i så stor grad som mulig være papirløse, for eksempel ved bruk av prosjektor, og der dette ikke er mulig anbefales faste agender som kan gjenbrukes. Menigheten bør handle Fair Trade dersom det er mulig og legge til rette for bruk av sykler og annet som begrenser bilkjøring. En kan også ha "kirkebuss" der sokneprest eller frivillige oppfordres til å fylle opp bilen på vei til gudstjenesten. Dersom man allerede er Grønn menighet oppfordres man til å på nytt forplikte seg til sjekkpunktlisten for Grønne menigheter. Miljøengasjementet bør også komme til syne i menighetens forkynnelse og gudstjenesteliv, som ved å ta det opp i søndagspreken, at man feirer Skaperverkets dag og at når man har fasteaksjon gjør man dette til hele menighetens aksjon. Det bør også satses på grønne arrangementer som prostivise konkurranser som "Hvilken menighetsprest sykler lengst?", undervisningssamlinger og inspirasjonsskvelder.

Kirkens stemme

Kirken har en viktig stemme å bidra med, både i egne rekker og i samfunnet for øvrig. Samtale om klimaspørsmålet og rettferdighet bør få en særskilt viktig plass i trosopplæringen og i menighetens samlings- og gudstjenesteliv. Vi må anerkjenne at dette er et problem, og snakke om problematikken, spesielt hvordan vi som kristne skal snakke om og forholde oss til dette. Det er også viktig at kirkens ledelse tør å ta opp og snakke rundt disse spørsmålene, og bidrar til en sunn og fruktbar samfunnsdebatt som stadig aktualiserer disse temaene og som kan inspirere til handling. ”Kirkens ledelse” bør her både forstås lokalt og nasjonalt - det er like viktig at biskopen skriver om dette i avisene som at trosopplæreren tar det opp på søndagsskolen.

Den lokale menigheten bør aktivt jobbe for å skape engasjement i sine samfunn, og her kan en nyttiggjøre seg av det bidraget som kan komme fra andre organisasjoner, som Changemaker, Framtiden i våre hender, Grønn hverdag med flere. Det er viktig at det kirken ønsker å formidle i dette spørsmålet ikke bare skjer i ord, men at det leves ut i handling. Kirken skal være et forbilde i saker som omhandler klima og global rettferdighet og bør som sådan bruke sin stemme i samfunnet til å inspirere og engasjere, og motivere oss til handling og endring.

Ungdomstinget 2016 utfordrer:

- Alle menighetsråd og fellesråd i Borg bispedømme til å gå over sjekkpunktlista for Grønne menigheter, og se hva som kan gjøres for å oppfylle flest mulig av disse. Menigheter som ikke er Grønne menigheter oppfordres til å bli det.
- Alle menigheter til å satse på arrangementer som engasjerer til den globale klimadugnaden. Arrangement som Skaperverkets dag og fasteaksjonen bør angå og invitere hele menigheten.
- Kontor og kirkestab til å arbeide så grønt som mulig, for eksempel ved å ta i bruk papirløse møter.
- Alle menigheter i Borg til å engasjere seg i spørsmål rundt klima og global rettferdighet, og la seg utfordre både som kirke og som samfunnsaktør.
- Ledelse og stab i de lokale menighetene til å sikre at spørsmål om klima og global rettferdighet får god plass i menighetens trosopplæring.
- Alle menigheter i Borg til å ha arrangementer som kan skape engasjement rundt aktuelle politiske spørsmål knyttet til klima og global rettferdighet. Disse kan gjerne lages i samarbeid med organisasjoner som Changemaker, Kirkens nødhjelp, Framtiden i våre hender og lignende.
- Biskopen i Borg til å ta opp alle de ovenfor nevnte punkter i løpet av sine visitaser i bispedømmets menigheter.

ENSTEMMIG VEDTATT

UT 05/16 EN MENIGHET MED MANGE FELLESSKAP

Å feire gudstjeneste er å være i fellesskap med Gud og med hverandre. Formen på gudstjenesten har variert, men hovedtrekkene er de samme nå som for 2000 år siden. I Norge feirer man hovedgudstjeneste søndag klokken 11. Gudstjeneste kan bla. feires som høymesse, familiegudstjeneste, ungdomsgudstjeneste, forenklet høymesse eller prekengudstjeneste. I noen kirker er det et stort ungdomsmiljø, med mange aktive i gudstjenestelivet, andre steder er det få ungdommer aktive i menigheten. Kirken har et stort forbedringspotensial når det kommer til å bringe mennesker inn i kirken og skape en inkluderende arena. Hva kan kirken gjøre for å skape en slik menighet med flere fellesskap?

Det er viktig at alle føler seg inkludert og velkomne i kirken. Ved å tilpasse hovedgudstjenesten på søndag til medlemmenes ønsker og behov samtidig som man bevarer hovedtrekkene, vil man kunne tilrettelegge for at flest mulig skal ha ønske om å delta i gudstjenesten.

Ungdomstinget 2016 mener at det er hensiktsmessig å skape fellesskap på arenaer som tilpasser seg de ulike gruppernes behov i menigheten. Egne gudstjenester for unge kan være et tiltak som vil gjøre terskelen til gudstjenesten lavere. Dette kan være et skritt på veien for å gjøre det lettere å gå på hovedgudstjenesten og andre aktiviteter både nå og senere i livet.

I løpet av en uke kan det skje mye i en menighet, fra babysang for de minste, barnekor, ungdomsklubb, åpen kirke, foredrag og lovsangsmesser, til eldretreff for menighetens seniorer. Det kan være mange som deltar på disse arrangementene, men som man ikke ser igjen på søndagsgudstjenesten. Mange opplever kanskje en høyere terskel fra menighetens ukentlige aktiviteter til søndagens gudstjeneste. Utfordringen er å bygge bro mellom aktivitetene og gudstjenesten. UT 2016 mener at det skal føles like naturlig å være med på for eksempel kor eller klubb, som å gå på en gudstjeneste.

For å øke deltakerlysten kan tydelig og personlig invitasjon være et viktig redskap. Det vil også være positivt å vite at andre man kjenner også skal på gudstjeneste. Derfor kan det være hensiktsmessig å invitere flere som vanligvis er samlet felles om en annen aktivitet. Det er viktig at preken oppleves som relevant og livsnær, og at den levendegjør evangeliet i dag. Samtidig er det nødvendig med engasjerende formidling som treffer menigheten. I tilknytning til gudstjenesten kan aktiviteter som kirkekaffe eller tur også øke deltakelseslysten.

Ungdomstinget 2016 mener at det er viktig at alle grupper inviteres til å bidra aktivt på hovedgudstjenesten. Dette kan gjelde både i planlegging, gjennomføring og evaluering. Å la ungdommer få ansvar åpner opp for nye uttrykksformer og skaper eierskap og tilhørighet. Det er positivt at det er variasjon i gudstjenesteformen, samtidig som de faste elementene er gjenkjennbare.

Ungdomstinget 2016 mener at fellesskapet og fellesskapsbygging er en svært viktig del av menighetens arbeid. Det må legges til rette for muligheten til å kunne samles på tvers av

generasjoner, bakgrunn og livssituasjon, og at alle skal kjenne at de hører til. Er det et godt fellesskap, vil det sannsynligvis også øke deltakelsen i både ukas aktiviteter og menighetens gudstjenester. Uansett hvor mange ulike tilbud menigheten tilbyr, er det fint og viktig at menigheten samles som én menighet. Dette gjøres naturlig i gudstjenestefeiringen, men kan også skje på arenaer som fasteaksjon, menighetsweekend eller leir.

Ungdomstinget 2016 oppfordrer alle menigheter i Borg bispedømme til å :

- La ungdommer slippe mere til i deltakelse, både i planlegging, gjennomføring og evaluering
- Være tydeligere på at alle aktiviteter skal invitere inn til hovedgudstjeneste og andre samlinger for hele menigheten
- Ha kontinuerlige tilbud til alle i menigheten
- Arbeide frem et inkluderende miljø der alle føler tilhørighet

ENSTEMMIG VEDTATT

06/16 VALG AV NYTT UNGDOMSRÅD

Det var 7 kandidater som stilte til valg. Det ble holdt skriftlig avstemming.

VEDTAK

Ungdomstinget 2016 valgte følgende personer til ungdomsrådet for perioden 2016-2017:

Elisabeth Louise Mosserud Sæther (Lillestrøm)

Daniel Lambert-Nilsen (Skårer)

Emil Asserlind (Skårer)

Espen Robsahm Kjørven (Fjellhamar)

Vilde Sårheim (Lillestrøm)

Susanne Fernløf Arntzen (Kråkerøy)

Vara:

Aleksander Abelsen (Glemmen)